

De BENELUX Talanoa Declaration wil het klimaatbeleid een duw in de rug geven

Door Jan Eyckmans
Gepubliceerd op 04/12/2018

Gisteren openen Staatshoofden en Regeringsleiders de 24ste VN-klimaatop (COP24) in het Poolse Katowice.

De 2 voornaamste uitdagingen voor deze COP zijn :

1. het goedkeuren van de concrete spelregels voor de correcte uitvoering van de Overeenkomst van Parijs (het zgn. Paris Rulebook). Het gaat daarbij onder meer over het rapporteren van vooruitgang in het uitvoeren van de verplichtingen ervan, de vorm van toekomstige klimaatplannen, enz.
2. het afsluiten van de zgn. Talanoa Dialogue met een politieke fase. Die moet resulteren in een signaal aan de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs dat ze hun inspanningen in overeenstemming moeten brengen met de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging ruim beneden de 2°C boven het pre-industriële niveau te houden en om ernaar te streven de opwarming te beperken tot 1,5°C.

Tijdens de voorbereidende fase van deze Talanoa Dialogue, in de loop van 2018, organiseerden tal van landen, groepen van landen en stakeholders zgn. Talanoa Events, als input voor de politieke discussies tijdens de 2de week van de COP.

De antwoorden van alle actoren op de 3 vragen die tijdens de Talanoa Dialogue worden gesteld (Waar staan we?, Waar moeten we heen?, Hoe raken we daar?) werden verzameld op de website van het VN-klimaatsecretariaat (<https://talanoadialogue.com/view-inputs>) en dienen mee als input voor de politieke dialoog volgende week in Katowice. Het in oktober verschenen rapport van het IPCC over de gevolgen van een temperatuurstijging met 1,5 °C krijgt eveneens en bijzondere plaats in deze dialoog.

België heeft - als voorzitter van de BENELUX-Unie in 2018 - het initiatief genomen om samen met Nederland en Luxemburg een BENELUX Talanoa Dialogue te organiseren. Tijdens deze dialoog, die plaatsvond op 24 september jl., wisselden vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, ondernemers, kenniscentra, administraties enz. van gedachten over een versterkte samenwerking tussen de 3 landen in de transitie naar een klimaatneutrale samenleving.

De resultaten van deze dialoog, met talrijke concrete ideeën voor verdere samenwerking binnen de Benelux, werden voorgesteld aan de vertegenwoordigers van de regeringen van de 3 Benelux-landen en zullen mee de insteek vormen voor verdere Benelux-samenwerking. (zie <https://www.klimaat.be/nl-be/news/2018/talanoa-dialoog-tussen-de-benelux...>)

Ondertussen bereidden België, Nederland en Luxemburg ook een gemeenschappelijke politieke verklaring voor, om de bereidheid van de 3 landen om de transitie naar een koolstofneutrale toekomst in te zetten, kracht bij te zetten. Deze BENELUX Talanoa Declaration werd inmiddels getekend door de Ministers Marghem (BE), Wiebes (NL) en Dieschbourg (LUX) en neergelegd bij de Verenigde Naties (<https://unfccc.int/documents/185119>).

In deze politieke verklaring bevestigen de 3 landen het belang van de Talanoa Dialoog als een belangrijke stap in de richting van de realisatie van de temperatuursdoelstellingen van Parijs en het koolstofneutraal maken van de economie.

Ze roepen daarbij alle landen op om tegen 2020 versterkte klimaatplannen (de zgn. Nationally Determined

Contributions - NDC) voor te leggen aan de VN. De Europese Unie wordt daarbij opgeroepen zijn huidige NDC tegen 2020 te herbekijken en dat aan te kondigen tijdens COP24.

De Benelux-landen nodigen de Europese Commissie daarom uit om binnen de 3 maanden na het afsluiten van de Talanoa-Dialogo opties te onderzoeken om de Europese NDC op een evenwichtige, transparante en billijke manier te versterken en af te stemmen op een langetermijntraject naar koolstofneutraliteit.

De BENELUX-landen bevestigen ook hun engagement om tegen 2020 nationale langetermijnstrategieën voor te bereiden, onder meer rekening houdend met het recente IPCC-rapport over de gevolgen van een temperatuurstijging met 1,5°C. De stakeholders van het beleid worden uitgenodigd om zelf ook trajecten voor decarbonisering voor te bereiden.

De Verklaring besteedt verder ook specifiek aandacht aan de rol van de transportsector (met inbegrip van internationale lucht- en scheepvaart), de financiering van de transitie en de rol van publieke en private investeringen en van een koolstofprijs in die context (rekening houdend met sociale en economische aspecten), synergiën met de transitie naar een circulaire economie enz.

De Benelux-landen onderlijnden dat klimaatbeleid significant kan bijdragen tot economische groei en jobcreatie, maar dat mogelijke negatieve sociale en economische impacts in sommige sectoren, voldoende aandacht moeten krijgen. Duurzame ontwikkeling, een voor werknemers rechtvaardige transitie maar ook mensenrechten, de rechten van inheemse volkeren en gender-gelijkheid zijn in die context van groot belang.

De Benelux-landen spraken af de dialoog verder te zetten en een open platform te creëren voor verdere dialoog, onderling en met alle stakeholders van het beleid, op technisch en op politiek niveau.

De Verklaring zal door de Ministers Marghem, Wiebes (NK) en Dieschbourg (LUX) worden voorgesteld tijdens de 2de week van COP24 in Katowice.

Meer informatie:

- De Verklaring (<https://unfccc.int/documents/185119>)

- Peter Wittoeck, diensthoofd Dienst Klimaatverandering: : +32 478 24 13 35

ACHTERGROND: DE TALANOA-DIALOOG

In 2018 wordt in het kader van het VN-Klimaatverdrag (UNFCCC) voor het eerst formeel geëvalueerd hoe ver we staan in de realisatie van deze doelstellingen. Een mechanisme van vijfjaarlijkse evaluatie en herziening van de wereldwijde klimaatinspanningen heeft tot doel deze inspanningen in lijn te brengen met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs van eind 2015.

Met de Talanoa Dialogue, die van start is gegaan op 1 januari 2018, wordt voor het eerst een antwoord gezocht op de vragen waar we heen moeten en hoe we daar geraken. In december wordt dit proces afgesloten tijdens het Ministeriële segment UNFCCC COP24 in het Poolse Katowice.

Talanoa is een traditioneel woord dat in Fiji en in de Stille Oceaan wordt gebruikt. Het doel is om verhalen te delen, empathie op te bouwen en verstandige beslissingen te nemen voor het collectieve welzijn. Deze vorm van dialogeren verhoogt het onderling vertrouwen en bevordert het besluitvormingsproces.

Meer informatie op <https://talanoadialogue.com>

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Eurostation II

Victor Hortaplein 40 bus 10

1060 Brussel

+32 2 524 97 97

<http://www.health.belgium.be>

Contact

[Jan Eyckmans](mailto:jan.eyckmans@health.fgov.be) <jan.eyckmans@health.fgov.be>

Diensthoofd Externe Communicatie & Woordvoerder

+32 2 524 90 45

+32 495 25 47 24

